

Information till dig som lånar en eldriven rullstol - Hjälpmedel. Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Ansvar

Använd och ta hand om hjälpmedlet så att det inte går sönder eller blir stulet. Följ de anvisningar som står i bruksanvisning och de instruktioner du fått av den som provat ut hjälpmedlet. Om hjälpmedlet blir skadat eller stulet ska du så snart som möjligt meddela det till den som provat ut hjälpmedlet.

Vid stöld ska du göra en polisanmälan.

Du kan bli skyldig att ersätta kostnaden för hjälpmedlet om det bedömts att du agerat oaktsamt.

Elrullstolen bör ur försäkringssynpunkt förvaras i ett enskilt låst utrymme.

Om elrullstolen förvaras på annat sätt kan försäkringsbolagen ge lägre ersättning eller ingen ersättning vid skada/förlust.

Förvaring och Underhåll

Förvaring

För bäst funktionalitet och hållbarhet och ska förvaras i ett uppvärmt, torrt utrymme (minst +10 grader). Batterierna laddas då på bästa sätt och körsträckan maximeras. Då minskar också risken att metalldelar på stolen rostar och/eller mjuka stoppningsdetaljer blir angripna av mögel.

Våtutrymmen får inte användas för förvaring pga. elsäkerhetsrisken.

Laddning

Elrullstolen skall laddas regelbundet! Sätt alltid elrullstolen på laddning när du använt den färdigt för dagen. Regelbunden laddning förlänger livstiden på batterierna och gör att stolen alltid är driftsfärdig.

Vid laddning skall elrullstolen stå i ett ventilerat utrymme, inte i klädkammare eller liknande trångt utrymme.

Vid laddning:

1. Anslut först laddkontakten till elrullstolen. Se till att kontakten går i ordentligt!
2. Anslut därefter väggkontakten till vägguttaget.
3. Låt laddaren sitta i tills du skall använda elrullstolen nästa gång. Batterierna mår bra av att stå på underhållsladdning och laddaren drar i stort sett ingen ström när den visar färdigladdat.
4. Dra ur väggkontakten ur vägguttaget.
5. Dra därefter ur laddkontakten ur elrullstolen. Dra inte i sladden!

OBS! Det är av yttersta vikt att laddningen utförs enligt dessa steg, annars finns risk för ofullständig laddning.

Om elrullstolen av någon anledning inte används under en längre tid så skall den laddas minst var 14:e dag

Batterier

Om laddningen missköts och batterierna måste bytas i förtid kostar ett batteribyte mellan 3000- 5000 kr beroende på modell.

En uppsättning batterier bör teoretiskt sett hålla i minst fyra år med rätt skötsel/laddning. Vid extrem användning kan tiden minskas något, men aldrig mindre än tre år.

Att tänka på: för att öka driftsäkerheten på din elrullstol ska den alltid ställas/stå på laddning när du använt den klart för dagen.

Om du gör det så:

-har du en fulladdad elrullstol nästa gång du skall använda den.

-ökar du batteriernas livslängd markant, vilket gör att du inte lika ofta behöver vara utan den på grund av service.

-hjälper du oss att hålla nere servicekostnaderna vilket medför att vi kan hålla en bättre service när det väl behövs.

Däck

Rekommenderat lufttryck i däcken finns i bruksanvisningen, men ett riktvärde är ca 2.5 kg/cm² (bar)

Kontrollera lufttrycket regelbundet, 2ggr/månad rekommenderas. Ett felaktigt tryck ger ökat slitage och sämre köregenskaper. Under vintertid kan lufttrycket med fördel sänkas något, till ca 2.0 kg/cm² (bar), för att ge bättre väggrepp.

Rengöring

Torka regelbundet av elrullstolen för att hålla den ren och fin. Använd en lätt fuktad trasa, eventuellt med ett mildt diskmedel. Undvik starka rengöringsmedel. Elrullstolen får aldrig spolras av!

Tyg på sits och rygg kan på de flesta modeller tas av och tvättas, läs tvättråden först.

Att tänka på

Stäng alltid av elrullstolen vid överflyttning och längre stopp.

Kör alltid över trottoarkanter och hinder rakt framifrån.

Elrullstolen kan vid felaktigt handhavande välta (tippa), det finns begränsningar gällande lutning i sidled och framåt/bakåt - se bruksanvisning.

Om hastigheten är för hög kan trehjuliga elrullstolar välta (tippa) vid tvär kurvtagning och då även tappa bromsfästet. Vissa underlag kan vara hala och ge sämre bromsverkan och svängförmåga, exempelvis blött gräs, löv, is och snö.

Ta aldrig emot dig med armar eller ben om du kör in i ett hinder.

Trafikregler

Som trafikant är du skyldig att känna till trafikregler och rätta dig efter dem. Följ alla trafikanvisningar (vägmärken, trafikmärken, trafiksignaler).

Stör eller hindra inte trafiken i onödan.

Kör inte elrullstol om du är påverkad av alkohol eller andra droger. Tänk också på att vissa mediciner kan påverka omdömet. Du betraktas som gångtrafikant om du inte kör fortare än normal gånghastighet (ca 5-6 km/h). Som gångtrafikant kör du på trottoaren och använder övergångsställe.

Kör du fortare än gånghastighet följer du samma regler som cyklister och kör på cykelbana. Om cykelbana saknas ska du köra på vägbanan, på höger sida i färdriktningen.

Du får inte köra på motorväg eller motortrafikled.

Kör inte i bredd med annan rullstol eller cykel.

Förebyggande underhåll och reparationer

Om du får en ny elrullstol skall den efter ca 3 år kontrolleras (liknande besiktning av bilar), det som på Hjälpmedel SAM kallas Förebyggande Underhåll (FU). Efter första kontrollen är det sedan 3 år mellan kontrollerna.

Du får meddelande när det är dags och stolen hämtas in av transportör.

För att kunna kontrollera alla detaljer behöver verkstaden normalt sett stolen en dag. Transporterna gör att du kan bli utan stol någon dag längre än den faktiska tiden stolen är på verkstaden.

Reparationer av elrullstolen (även punkteringar) ingår för dig som fått elrullstol förskriven. Reparationer skall ha påbörjats inom 5 arbetsdagar, vilket innebär att det oftast tar några dagar innan felet är åtgärdat.

Vid kontakt med Hjälpmedel SAM bedömer de om reparationen är akut. Om du inte är nöjd med bedömningen kan du kontakta din förskrivare som då kan begära att felet skall åtgärdas snabbare.

Alternativ manuell rullstol är viktigt att ha tillgänglig vid dessa tillfällen. Kontakta din arbetsterapeut om du inte har en alternativ stol eller kan lösa situationen på annat sätt under tiden du inte har tillgång till din elrullstol.

Felsökning

Elrullstolen går inte att köra

Kontrollera att:

- laddkontakten inte sitter kvar i elrullstolens ladduttag.
- elrullstolen är laddad
- om elrullstolen är utrustad med startnyckel. Kontrollera att startnyckel är isatt och påslagen.
- drivhjulen inte är frikopplade (vissa stolar har även frikoppling för styrservo)
- om elrullstolen är utrustad med parkeringsbroms, kontrollera att den är lossad
- alla kontakter är korrekt anslutna.
- elrullstolen inte är låst via manöverpanelen. Se bruksanvisning för upplåsning.
- huvudströmbrytaren inte blivit avslagen. Om detta skett blir elrullstolen helt utan ström.

Elrullstolen går sakta

Kontrollera att:

- körprogram och/eller hastighetsvred är rätt inställda
- om elrullstolen är utrustad med sityslyft, se till att den är i bottenläge
- eventuell eltill, elrygg eller elbenstöd inte står i ett sådant läge att det sänker hastigheten. Testa att köra dessa för att se om det löser problemet.
- elrullstolen är laddad.

Elrullstolen drar snett

Kontrollera att:

- lufttrycket är tillräckligt och lika i samtliga däck. Se bruksanvisning för korrekt lufttryck

Frågor, service och reparation

Vid frågor om anpassningar, tillbehör eller förändrat behov:

Kontakta arbetsterapeut på din hälsocentral

Min arbetsterapeut: _____

Telefonnummer: _____

Vid frågor om service och reparation

Kontakta Hjälpmedel SAM

Telefon: 026-15 35 22, vardagar.

Via formulär på Hjälpmedel SAMS hemsida

Hjälpmedel SAM appen till din smartphone (Android samt IOS)

Att resa med elrullstol

Bil

Tänk på att förankra elrullstolen ordentligt med godkända spännremmar. Se i bruksanvisningen var på stolen fästpunkterna sitter. Tänk även på att de fästpunkter som används i bilen måste klara av den belastning som kan uppstå vid en häftig inbromsning eller krock.

Färdtjänst

Elrullstolen skall förankras ordentligt med godkända spännremmar (Transportrådet 1989:4) Se i bruksanvisningen var på stolen fästpunkterna sitter.

Inte alla elrullstolar är krocktestade enligt ISO 7176-19. Det gäller framförallt enklare modeller av skotertyp. Om elrullstolen inte är krocktestad enligt denna standard får du inte sitta kvar i elrullstolen vid resa med färdtjänst utan måste flytta till ett av bilens säten. Färdtjänst kontrollerar med Hjälpmedel SAM om din elrullstol är godkänd att sitta kvar i vid färd. Om du ändå är osäker på vad som gäller hänvisas du i första hand till bruksanvisningen och annars till att kontakta Hjälpmedel SAM.

Endast färdtjänstbilens säkerhetsbälten (VVFS 199425) är godkända. Eventuellt bälte i elrullstolen får inte användas som säkerhetsbälte.

Godkänt nackstöd skall vara monterat om du sitter kvar i elrullstolen vid färd.

Allmänna villkor

Kontrollera Villkoren i din reseförsäkring/hemförsäkring
Om elrullstolen skulle bli skadad under transport med färdtjänst skall du göra en skadeanmälan hos färdtjänst och ev. ditt försäkringsbolag.

Buss

De flesta bussbolag hänvisar till Riksfärdtjänst utom i de fall resan är arrangerad med hänsyn till rullstolsbrukare och då gäller samma regler som vid färdtjänst.

Kontakta det aktuella bussbolaget för mer information om vilka möjligheter som erbjuds.

Tåg

På de flesta tågavgångar kan rullstolsplats erbjudas men du måste ringa innan och boka. Beroende på tågmodell kan möjligheterna se olika ut. Det kan vara svårare att ta med en elrullstol med styre pga större yttermått samt sämre svängradie. Vissa tågmodeller har även en viktgräns på rullstol+den som sitter i rullstolen.

Flyg

Det är viktigt att du tar reda på vilka regler som gäller för resa med elrullstol vid det flygbolag som du anlitar.

Vissa flygbolag kräver ett intyg på vilka batterier som sitter i elrullstolen. Ett sådant intyg kan erhållas från Hjälpmedel SAM.

Vid resa till ett land med 110V nätspänning behöver du en omvandlare för laddaren.

Allmänna villkor flyg

Kontrollera villkoren i din reseförsäkring/hemförsäkring

Om elrullstolen blir skadad eller stulen under transport skall du göra en skadeanmälan direkt på plats till det bolag du anlitat och även till polisen om elrullstolen blivit stulen. Du skall också göra en anmälan till ditt försäkringsbolag. Kostnader i samband med att elrullstolen transporteras till och används utomlands ersätts inte av regionen/kommunen

Aterlämning

När du inte behöver elrullstolen längre ska den och eventuella tillbehör, bl.a. laddare, lämnas tillbaka.

Kontakta din förskrivare så kan de ombesörja att stolen hämtas av transportföretaget som Hjälpmedel SAM anlitar.

Flytt

Om du ska flytta från Gävleborg ska du i god tid före flytten kontakta din förskrivare för att undersöka om din nya hemregion vill ta över elrullstolen.